

Literatura

Apunts: El Romanticisme i la Renaixença

El Romanticisme és un moviment literari que va nèixer a Anglaterra al S.XIX, tenia una sèrie de valors:

- **l'artista** és un ésser superior
- **l'art** s'entén com a relació entre la natura i l'home (els temes de paisatges són molt importants), la natura porta a l'home una riquesa: capacitat de reflexió, que seria ja un pre-naturalisme.
- es revalora **l'Edat Mitjana**: es dóna importància a les faules i històries anecdòtiques.
- les obres es troben en llocs exòtics i màgics, l'home vol evadir-se; una **evasió** de la realitat.
- és molt important el sentiment de poble i les arrels de **tradició**
- la **intuïció** està per sobre de la raó
- l'artista ha de ser **lliure** per crear, per això està en contra de la norma.

Paral·lelament al Romanticisme va sorgir la **Renaixença**, que torna a donar importància a la tradició (instauració dels Jocs Florals).

Publicacions: –*La Revista de Catalunya*

–*Calendari Català*

–*La Renaixença*

–*L'avenç*

Les publicacions, juntament amb la instauració dels Jocs Florals, fan la **Renaixença** a Catalunya.

Poesia de la Renaixença:

Tot i ser complicada, abarca a un públic molt més ample que algun altre gènere, és el gènere més treballat a la Renaixença sobretot gràcies a la Restauració dels Jocs Florals.

Per què molts autors novells tenien una oportunitat per ser reconeguts, això representa una revolució: la gent del poble té oportunitats.

Autors de la poesia

Bonaventura Carles Aribau:

(Barcelona, 1798–1862) Va fer de periodista i es dedicà a activitats literàries, va escriure en quatre idiomes: català, castellà, llatí i italià.

La seva obra més coneguda és La Pàtria, que va ser un model pels altres literats de la Renaixença.

Jacint Verdaguer:

(Osona, 1845–1902) Amb vint anys guanya per primera vegada els Jocs Florals.

–Figura més important del Romanticisme català

–Família pobra, per això es va fer **capellà** i li interessa la literatura, ja que va conèixer els autors clàssics i va començar a escriure poemes

–Durant un temps es va instal·lar en una ermita

–El metge li va dir que li anirien bé els aires del mar i va embarcar en un vaixell, fent de capellà (va fer Catalunya–Amèrica 9 vegades)

–Quan ja va estar millor, va tornar a fer de capellà a terra ferma

–Va tenir una **crisi espiritual** perquè va veure la situació dels pobres i va donar més almoines del normal i va començar a practicar exorcismes, per això va ser destituït. Però al final el Bisbe el perdona i el deixa tornar a donar missa.

Etapas de la seva vida i obres

–**Capellà** (vaixell): L'Atlàntida (com el continent d'Atlàntida va desaparèixer)

–**Capellà** (Barcelona): Canigó (origens llegendaris de Catalunya, l'acció es situa a l'any 1000 i és un poema èpic)

–**Crisi espiritual**: En defensa pròpia (explica el seu comportament)

Flors de Calvari (explica el patiment que va tenir quan estava al santuari)

Característiques de les seves obres

- dóna molta importància al fet de ser poeta
- crea una llengua amb molts elements de la natura
- té una constant enyorança al passat, la pàtria perduda

Temàtica de les seves obres

Es poden dividir en dos grans temes les seves obres:

Poesia narrativa: es centra en la natura i el paisatge català

(ex: Atlàntida i Canigó)

Poesia lírica: temes religiosos i patriòtics

Prosa del Romanticisme

Hi existeixen dos tipus de novel·les:

- **Històrica**: està molt treballada perquè permet fer servir protagonistes de temps passats. El seu màxim representant és **Antoni Bofarull** (*L'Orfeneta de Menarques*). *L'Orfeneta de Menarques* narra un fet amorós en un moment històric determinat: *el compromís de Casp*.
- **Romàntica**: adquireix les característiques pròpies del romanticisme i té una finalitat moralitzadora que comença a acostar-se al realisme. El seu màxim representant és **Martí Genís i Aguilar** (*Julita*).

Teatre del Romanticisme

El teatre romàntic s'inicia amb la comedia i el drama. Va tenir molta importància el sàinet.

Sàinet: peça teatral de curta durada que presenta situacions còmiques de tipus polític, social... amb la intenció d'entretenir. L'autor més representatiu del sàinet fou **Josep Robrenyo**.

La burgesia va començar a interessar-se pel teatre i pel drama romàntic

Característiques del drama romàntic

–**temàtica**: l'amor és un desencadenament d'un tràgic destí

–**personatges**: són retrets d'un passat històric

–**forma**: s'alterna la prosa i el vers

–**finalitat**: commoure a l'espectador

Un dels autors més representatius del drama romàntic és **Frederic Soler**, més conegut amb el sobrenom de **Serafi Pitarra**, el qual a les seves primeres obres va mostrar una actitud molt crítica a la societat.

Però el seu màxim exponent fou **Angel Guimerà**.

Angel Guimerà

Mallorca 1845– Barcelona 1924.

Fundador del diari *La Renaixença*.

Va participar en els Jocs Florals i va guanyar varies vegades.

Membre de **l'Acadèmia de Bones Lletres**

Es dedicava a escriure teatre patriòtic i costumista.

La seva obra es pot dividir en quatre etapes:

1ª etapa

S'inicia amb un drama romàntic: *Gal·la Placídia* (1879), on s'hi aprecien els conflictes interns dels

personatges.

2ª etapa

Es comença a acostar cap al romanticisme: reflecteix les tensions socials de l'època. Tots els personatges pateixen un amor que acaba en la realització d'aquest amor o en la mort.

obres: –La Festa del Blat

–Maria Rosa

–Terra Baixa

3ª etapa

Intenta deixar l'època romàntica i realista per acostar-se al naturalisme.

obres: –Arran de Terra

–L'Aranya

–La Santa Espina

(Entre la tercera i la quarta etapa va haver-hi un temps de silenci.)

4ª etapa

Publica Ala Blanca.